

Миф, выступая знаком, интерпретирующийся в массовом сознании, позиционирует среду. Суть процесса генерации мифов среды является инструментом по созданию имиджа территории. По Почепцову Г. Г., это напрямую связано с воздействием на широкую аудиторию, которое не требует больших усилий, потому что искусственно созданный миф базируется на уже имеющихся в массовом сознании представлениях. Целью мифологизации городской среды и ее элементов является моделирование устойчивой когнитивной системы образов, усваиваемые человеком.

Таким образом, исторический, культурный, этнический, географический, социальный контекст городской среды способен генерировать мифы, закрепляющиеся со временем в массовом сознании. Материализирующиеся в городской среде знаки мифа способны оптимизировать коммуникативные процессы разных уровней, максимально эффективно визуализировать среду в медиаполе. Они выступают одним из ведущих факторов социальной интеграции, являясь носителем идеологии и эффективным средством коммуникации.

Представление о той или иной территории складывается как из фактов, известных аудитории и транслируемых, главным образом, с помощью СМИ, так и из ассоциаций, возникающих при упоминании этой территории. Эти ассоциации носят характер глубоко внедренных в массовое сознание мифов, формирующих своего рода виртуальную реальность, включающую элементы прошлого и элементы настоящего.

ДО ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЛАНДШАФТНО-ЕКОЛОГІЧНОГО КАРКАСУ м. ХАРКОВА

І. В. ДРЕВАЛЬ,

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова (м. Харків, Україна)*

Сучасний етап розвитку містобудування характеризується, насамперед, спрямуванням зусиль науковців і практиків на вирішення екологічних завдань, збереження рівноваги між природними та антропогенними складовими урбанізованого простору. Це напряду кореспондується із концепцією сталого розвитку міст. Важливою складовою вирішення екологічних завдань на рівні «місто» є формування та вдосконалення його ландшафтно-екологічного каркасу. Саме система відкритих озелених просторів, що тісно пов'язана з природною основою міста не тільки задовольняє рекреаційні потреби населення, а й забезпечує необхідний санітарно-гігієнічний стан міського середовища.

Питання екологічно ефективного територіального планування останнім часом набувають все більшого значення у сучасному світі, оскільки вони пов'язані з багатьма глобальними проблемами: від потепління клімату до необхідності розширення рекреаційних територій. Про важливість цієї тематики говорить велике число публікацій у вітчизняній і зарубіжній науковій літературі за останні два десятиліття.

Особливої гостроти це питання набуває для найкрупніших міст з розвинутою промисловістю та зоною зовнішнього транспорту.

Місто Харків відноситься саме до цієї категорії населених місць. В той же час Харків володіє значними природними ресурсами, основними з яких є: річки (Лопань, Харків, Немишля), лісопарк, що територіально пов'язаний із позаміськими озелениними просторами.

Дослідження функціонального використання території міста показало, що значна кількість ділянок вздовж річок зайнята промисловими підприємствами. Так, один із найбільших промислових районів Харкова – Іванівський, тягнеться вздовж р. Лопань до трьох з половиною кілометрів. Сьогодні ці території відносять до таких, що потребують реновації, бо значна частина промислових підприємств втратила (чи втрачає) свої первинні функції. Тому постає завдання раціонального використання ділянок, що звільняються.

Методологічно вірним підходом до вирішення цього завдання є екологічний. Він передбачає розглядати природні елементи містобудівного простору як важливий ресурс, що забезпечує життєздатність сучасного міста в функціональному, санітарно-гігієнічному та естетичному аспектах.

Для ефективного використання цього ресурсу необхідні такі кроки як:

- провести рекультивацію територій промислових підприємств, що втратили свою функцію;
- виділити охоронну зону річки, що не підлягає забудові;
- виконати функціональне зонування ділянки реновації промислового району з формуванням вздовж ріки ландшафтно-рекреаційної території загального користування;
- заходами функціонального зонування та планування забезпечити єдність територій вздовж обох берегів річки загальною шириною не менш ніж 500 м;
- забезпечити зв'язок лінійної частини рекреаційної території (набережної) з іншими озелениними ділянками (скверами, парками, бульварами)
- формування нової рекреаційної території як складового елемента цілісної системи ландшафтно-екологічного каркасу міста.

Такі заходи забезпечать те тільки збереження природної основи території за рахунок упорядкування та зменшення антропогенного навантаження, забезпечення внутрішньої та зовнішньої зв'язності відкритих озелених просторів, а й композиційній виразності, функціонального різноманіття значної за розмірами (до 300 га) міської території.

Прикладом рішення сформульованої проблеми є проект формування ландшафтно-рекреаційної підсистеми території Іванівського промрайону м. Харкова в умовах його реновації, втілений в магістерських роботах студентів Шевченко Т. і Шпаковича В. під керівництвом доктора архітектури Древаль І. В. та директора Харківського ПромбундНДІпроекта Удовиченко О. С. (рис. 1).

Рисунок – 1 Формування елементів ландшафтно-екологічного каркасу в ході реновації Іванівського промислового району

РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ПРИРІЧКОВИХ ТЕРИТОРІЙ

О. О. МИХАЙЛИК,

Головний спеціаліст ДП«НДП містобудування» (м. Київ, Україна)

E-mail: mykhailykolga@gmail.com

Екологічний аспект в сучасному містобудуванні є вкрай важливим. Річка разом з екотонами, лісами, полями, луками прибережної території створює цілісну екосистему. Різноманіття природних ресурсів та привабливість їх використання зробили берега річок надзвичайно освоєними. Надмірне антропогенне навантаження порушує природний баланс річкових екосистем. Масштаби та рівень втручання повинні не перевищувати допустиму межу та забезпечувати можливість відновлення й саморегулювання річкової екосистеми.

Концепцією ревіталізації є створення умов для максимального збереження природної складової, що буде сприяти саморегуляції та